

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਸੇਢੀ

ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 14

4

ਸਤੰਬਰ 17, 1968

ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ—ਵਾਲੀਅਮ 1—ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(i)— ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਵਰਨਮੈਂਟ, ਮੈਨਟ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਨਿਰਭਰ ਭੱਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਆਰਡਰ—ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼—ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ—ਜਾਂਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ—ਈਮੋ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ—ਕੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਵਾਲੀਅਮ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡੀਲਿਨ ਕੁਇੰਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ, ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ- ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ਪਰਾ 17)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 14)

ਸ੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਸਬ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 31 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਦਿਨ, ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। 35,000 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ।

HL SIBAL, aDvocate -G ENERAL, P UNJAB, ਅਤੇ HL SONI, aD ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੇ.ਐਨ.ਕੋਸ਼ਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਸੋਕ ਭਾਨ ਅਤੇ ਐਮਆਰ ਏ ਗਨੀਹਤਰੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਐਸ ਓਥੀ, ਜੇ.-ਇਸ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 31 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਟੀ 1 ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 12 ਅਗਸਤ, 1950 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 15/18 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੱਕ, ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ 35,000 ਕਲੋਮ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਸੰਗਰੂਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 15 ਦਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਲਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਬਜ਼ਿਦ ਰਿਹਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਅਗਸਤ, 1950 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 177 ਦੁਆਰਾ, ਪੈਪਸੂ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

“ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ, ਜਾਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਸੰਗਰੂਰ, ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣ ਕਾਰਨ। ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41/N, ਮਿਤੀ 20 ਨਵੰਬਰ, 1950 ਦੁਆਰਾ, 12 ਅਗਸਤ, 1950 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ

The State of Punjab v. Gurcharati Singh (Sodhi, J.)

ਸੈਕਟਰੀ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ-1, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਅਰਥਾਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, 11 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2)। ਇਕੱਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਲਏ। ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਸਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ. 3, ਡੀ. 4 ਅਤੇ ਡੀ. 5, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਵ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 6, 18 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੀਮਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ 20 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ 24 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਨੂੰ.

(3) January 24, 1951, ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ 15 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਸੀ।

(4) ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 24 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਡੀ. 8 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 8 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 9 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ 10 ਮਾਰਚ 1951 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ

(5) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1, ਮਿਤੀ 1 ਜੁਲਾਈ, 1954, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਰਾਹਤ ਪਾ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਟਕਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 1956 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ।

(6) ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਨੰਬਰ 2398/(I)/Irr./i(C)/57/6581, ਮਿਤੀ 15/23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 2, ਦੇ ਨਿਯਮ 7(6) ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਐਂਡ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1953, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। . ਅਖੌਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 1, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ *ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ* ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 15/18 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 5 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

The State of Punjab v. Gurcharati Singh (Sodhi, J.)

ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਉਸਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਿਰਫ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਸਾਲ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ, ਇੱਥੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

“ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ (ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 17 ਮਈ, 1957 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਦੀ ਅਗਲੀ ਇਨਕਰੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ, ਸਦਰ ਅਦਾਲਤ ਬਜ਼ਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੇ ਨੋਟਿਸ ਨੰਬਰ 2398/(1)/ਇਰ./((ਸੀ)/57/6581, ਮਿਤੀ 15/23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957, ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਨੰ. 7185/Irr./C.57/13396, ਮਿਤੀ 15/18 ਜੁਲਾਈ, 1957, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ, ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਸਨ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟ ਰੋਕ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੋ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1969)2

(8) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ

ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ।

- (9) ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ-
- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 'ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ' ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ
  - (2) ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
  - (3) ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ?
  - (4) ਕੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ, ਮਿਤੀ 15/23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ?
  - (5) ਕੀ 15/18 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮਾਲਾ-ਮਾਰੀ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰੇ 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?
  - (6) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦੱਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
  - (7) ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ?
  - (8) ਕੀ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਵੈਧ ਹੈ? *
  - (9) ਰਾਹਤ.

The State of Punjab v. Gurcharati Singh (Sodhi, J.)

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੁਦ ਗਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ PW 3 ਵਜੋਂ ਗਿਆ। PW 1, ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਚੰਦ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇ ਹਨ। ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

(10) ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਦੀ ਸਾਲ 1955 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਰੰਗ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ।

(11) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨੰਬਰ 1, 2, 3, 4 ਅਤੇ 5 ਏਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 6 ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 8 ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਕਿਵੇਂ ਅਵੇਧ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 7 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ , ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 15/18 ਜੁਲਾਈ, 1957, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਧਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਸਭ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਤਿਅੰਤ ਹਨ। ਵਾਇਰਸ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮਾਲਾ ਫਿਡ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ, ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 35,000 ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ।

(12) ਪੰਜਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਯੋਗ, ਬੇਕਾਰ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੀ. 5 ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ, ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ , ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ. ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭੱਤੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੈਪਰ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ I ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(b) ਵੱਲ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(b) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ -

8.2(ਬੀ) (1) ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ-

(a) ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ "ਉਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ" ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਬਾਰੇ।

(b) ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(2) ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ - ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੱਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(3) ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹਰੇਕ ਅਨੁਪਾਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ (3) ਅਧੀਨ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਭੱਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(4) ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ I, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 7.3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 54 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।

(13) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(ਬੀ)(1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ,

The State of Punjab v. Gurcharati Singh (Sodhi, J.)

ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(ਬੀ)(3) ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2(ਬੀ)(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ-

(14) ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਪੀ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਆਰਪੀ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

(1) AIR 1964 SC 787.

(2) ਏਆਈਆਰ 1967 ਪੀ.ਬੀ. 417.

~

ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। # ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8.2 (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਪੀ. ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦਰਖਾਸਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਐੱਮ. ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਡੂ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਜਿੱਥੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਿਫ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(15) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ। ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੀ. 5. ਜਿਵੇਂ ਕਿ

(3) AIR 1 1968 SS.C. 240

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(16) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 5 ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ

The State of Punjab v. Gurcharati Singh (Sodhi, J.)

ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਆਰਡਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 5 ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। - ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ.

(17) ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਰਡਰ ਬਹਾਲੀ ਦੇ $y >$ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਸਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੇਟਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉੱਥੇ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਐਮ. ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਡੂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8.2(ਬੀ)(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(18) ਆਖਰੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਤਰਫੋਂ; ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8.2(ਬੀ)(2) ਅਤੇ 8.2 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। (b)(3) ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਖੁਦ 13 ਜੁਲਾਈ 1961 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਕ ਨੰ: 6 ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ. ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੁਮਾਇਸ਼ P. 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੜਤਾਲ. ਸਿਰਫ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 6 ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤਨਖਾਹ a*d ਭੱਤੇ।

(19) ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਮੁਦਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 6 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਦਾਖਲਾ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(20) ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੀ. 5 ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ ਪੀ. 5 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 5 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਿਰਫ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ।

ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 5, ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖੇਡੇ ਗਏ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ * ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਭੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। *ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਡੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ* 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐੱਮ . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ। ਸੀਜੇ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ. ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਦੇ ਅੰਤ ਐਚ. ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਐੱਫ.

ਬਾਵਾ ਲਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮਹੰਤ ਸੋਹਨ ਦਾਸ-ਜਵਾਬਦਾਰ

1968 ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 257

18 ਸਤੰਬਰ 1968

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)- article 133(1)-ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ 1908) S. 109 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਰਡਰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ-
ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ-ਕੀ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ-ਅਪੀਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਕੀ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ—“ਫਜ਼ੈਟ”—ਦਾ ਮਤਲਬ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 133(1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਵਜੋਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ